

ADVIES
van
ParticipatiePlatform Sociaal Domein
Betreffende
KoersPlan Sociaal Domein 2020-2023

Inleiding:

Het vorige Koersplan Sociaal Domein (SD) is niet alleen qua duur afgelopen en moet daarom een vervolg krijgen, maar tevens hebben we binnen het SD de transitie achter ons gelaten en moet bezien worden wat de transformatie voor het SD moet betekenen.

En daar waar we in een participatieve samenleving leven, dan wel willen leven, vraagt bezinning op de toekomst van het SD een participatieve aanpak.

Die aanpak is er zeker gekomen: in een vroeg stadium reeds de gemeenteraad vragen mee te denken, ideeën- en ervaringsuitwisseling met (zorg)professionals en gemeenteambtenaren over hoe we in de toekomst verder moeten, pop-ups ten behoeve van ideeën en ervaringen van inwoners resp. gebruikers, het meedenken en meedoen door het ParticipatiePlatform (PPSD). Dit alles opgetekend door de studentconsultants van Solve. En last but not least werden externe organisaties gevraagd naar het reilen en zeilen van de organisatie en de uitvoering rond het SD te kijken. Movisie heeft daartoe een rapport doen verschijnen, in relatie tot de andere 2 DUO+-gemeenten, en de Hoge School van Amsterdam (HvA) doet daar dit jaar nog onderzoek naar, zodat die resultaten niet meegenomen kunnen worden in dit advies. Beide externe organisaties baseren hun oordeel en advies niet alleen op wat aangetroffen wordt, maar ook op basis van wetenschappelijk inzicht rond de materie van het SD.

Al deze onderzoeken dienden in wezen de volgende vragen te beantwoorden:

- *liggen we nog op koers, zoals in het KoersPlan 2013-2017 geschetst?
- *doen we nog de goede dingen, sluiten ze aan bij de huidige behoeftes?
- *doen we de dingen ook goed of moet het op een andere manier?

Het ParticipatiePlatform Sociaal Domein geeft aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn gevraagd en ongevraagd advies.

Contact: info@ppsduithoorn.nl
www.participatieplatformuithoorn.nl

Uitgangspunt bij deze inventarisatie zijn de kernwaarden: mensgericht, integraal en samen.

Aan Movisie werd concreet gevraagd:

*in hoeverre draagt de huidige inrichting van de gemeentelijke toegang van de DUO-gemeenten bij aan het vroegtijdig en in samenhang bieden van passende ondersteuning aan inwoners (met als uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur)?

*welke kansen en verbeterpunten zijn er voor de gemeentelijke toegang?

Bevindingen:

De bevindingen tijdens het participatieve proces en van Movisie zijn deels overlappend, deels vullen ze elkaar aan. De eerste meer gericht op inhoud, inwoner en professional, Movisie meer op de inhoud van het proces.

We noemen er hier een aantal die eruit springen:

*zelfredzaamheid zoals voorheen als doel geformuleerd is niet altijd haalbaar; er blijven inwoners (intensieve) zorg en ondersteuning nodig hebben

*de inwoner weet vaak de weg niet, hij verlangt betere informatie en communicatie

*het aanbod vanuit de gemeente is gefragmenteerd en niet integraal

*er wordt te veel beoordeeld op grond van regels en niet op waar de behoefte ligt

*inwoners hebben met meer dan één professional te maken en weten vaak niet wie waarvoor moet worden aangesproken

*de beslissingen worden op een andere plek genomen (Sociaal Loket(SL)) dan waar vaak de beoordeling plaatsvindt (Sociaal Team(ST))

*er is veel verloop binnen het ST en de samenwerking met het SL kan beter

*er is wel een regisseur maar die is geen onderdeel van de uitvoering

*de professional ervaart geen integrale aanpak waardoor met veel anderen moet worden overlegd en heeft, mede daardoor, te weinig tijd om aan preventietaken toe te komen

*betalings- en privacysystemen belemmeren een vlot (samenwerkings)proces

*er wordt bij het SL wetsgericht gewerkt.

Belangrijke constatering hierbij is nog dat Uithoorn weliswaar minder gezinnen telt met ondersteuning vanuit het SD dan het landelijk gemiddelde, een hoger percentage is kennelijk zelfredzaam, maar dat de ondersteuning behoevende gezinnen wel vaker multiproblematiek laten zien, waarvoor de ondersteuning dus meer dan wezenlijk is.

Dat maakt de noodzaak om aan bovenstaande constatering wat te doen noodzakelijk, zelfs urgent.

Het ParticipatiePlatform Sociaal Domein geeft aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn gevraagd en ongevraagd advies.

Contact: info@ppsduithoorn.nl

www.participatieplatformuithoorn.nl

KoersPlan:

Het KoersPlan geeft aan de oplossing te zien in de zogenaamde “omdenkers”. Met daarnaast een 5-tal pilots. Het geheel is min of meer te zien als een groeimodel.

Daarnaast een belangrijke constatering dat de huidige competenties van gemeentelijke medewerkers aanvulling behoeven. Dit klemmt des te meer waar het de uitvoering, dus medewerkers van DUO+, betreft.

Bevindingen en advies PPSD:

Wij hadden hoge verwachtingen van het KoersPlan gezien de participatieve aanpak.

Wij kunnen ons vinden in de geconstateerde bevindingen door inwoners, professionals e.a.

Wij delen de wens, nee noodzaak, mensgericht, integraal en samen actief te zijn binnen het SD.

De gekozen oplossingen van omdenkers en pilots zullen zeker meerwaarde hebben, maar het geheel blijft nog te weinig SMART.

Daarnaast lijkt de richting die aangegeven wordt vooralsnog een utopie nu gemeenteambtenaren op bepaalde cruciale plekken zich nog aanvullende competenties moeten aanleren; met als doel kunnen luisteren, een ander mensbeeld hanteren dan “vroeger”, van controle naar vertrouwen.

Maar meest belangrijke bevinding is nog dat er nog steeds niet gekozen wordt voor één gezin, één plan, één regisseur (1g1p1r), terwijl dat niet alleen vanuit de literatuur en ruime ervaring in andere gemeentes de voorkeur geniet, maar waar ook inwoners, en in mindere mate professionals, om vragen. De huidige regisseur ook uitvoerend laten zijn zou al een kleine verbetering zijn.

Daarnaast blijft het integraal willen werken niet haalbaar zolang het SL blijft werken volgens de wetsindeling en zullen onnodige verwijzingen aan de orde blijven.

Samenvattend: de gekozen oplossingsrichting dekt bij lange na niet de geconstateerde knelpunten en de geuite wensen van inwoners, professionals én gemeente zelf.

Het KoersPlan achten wij dan ook alleen een eerste aanzet en wij adviseren de gemeente meer durf te tonen door op essentiële punten, waarbij gedacht wordt aan integraliteit bij de intake en het invoeren van het 1g1p1r-model, nu reeds knopen door te hakken. Juist de positieve insteek van de participatieve aanpak heeft bij ons, en waarschijnlijk ook bij inwoners en professionals die meegedaan hebben in dit proces, meer doen verwachten dan nu zichtbaar wordt. Dat is een gemiste kans.

Het ParticipatiePlatform Sociaal Domein geeft aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn gevraagd en ongevraagd advies.

Contact: info@ppsduithoorn.nl

www.participatieplatformuithoorn.nl

KoersPlan inhoudelijk:

Blz.2:

*Bij het voorwoord willen we graag de term inclusie-gemeente terugvinden: een gemeente waar iedereen zich welkom voelt en mee kan doen.

*En we nemen aan dat het voorwoord ondertekend gaat worden door de wethouder SD.

Blz. 7:

*In de 2de alinea voorbeelden geven van wat algemene voorzieningen kunnen zijn.

*Van deze laatste groep heeft 15%..... enz. Dat is niet correct gesteld. De laatstgenoemde groep is die van 20%. 15% daarvan zou 3% zijn. Maar bedoeld wordt 15% van de hele populatie, dus $\frac{3}{4}$ van die 20%.

Blz. 8:

*Een na laatste alinea: niet alleen gaan schoolprestaties van kinderen naar beneden. Uit onderzoek blijkt ook duidelijk een IQ-verlaging. Op een aanvaardbare, niet-stigmatiserende manier dit op de een of andere manier meenemen in de tekst.

Blz. 9:

*Geef in de 1ste alinea een voorbeeld aan van “doordecentraliseren” om de lezer zich er een beeld bij te kunnen vormen. Bijvoorbeeld dat waar nu Amsterdam daklozen opvangt Uithoorn dit straks zelf zal moeten doen.

* Toevoegen bij 2de alineasociale domein *en de wensen van de inwoners*.

Blz.10:

*3 na laatste alinea; de *betekenis* van zelfredzaamheid en regie kunnen niet anders worden. Wel kunnen we er een ander belang aan hechten, dan wel onze verwachtingen bijstellen.

*2 na laatste alinea: grotendeels op koers achten wij te eufemistisch; suggestie: *enigszins of misschien redelijk* op koers.

*laatste alinea:dat we niet geheel op koers liggen achten we ook te eufemistisch; suggestie: *zijn nog grote stappen te maken*.

Blz. 12:

*Onderste alinea: wederom zo’n eufemisme; niet de indruk bestaat dat... Nee, *het is een feit dat.....*

Blz. 13:

*Bovenaan: Om de rek op te zoeken..... en nieuwsgierigheid nodig, *en daarmee een cultuuromslag in denken en gedrag van ambtenaren*.

* Gemist wordt hier de niet goede afstemming tussen SL en ST.

Blz. 18:

*2de alinea: Voor deze inwoners is het van belang dat *gemeente en professionals.....*

*Onderaan: toevoegen: *intake wetoverstijgend laten zijn*.

Blz.19: de genoemde zaken bij het concreet maken van controle naar een regelluwe werkwijze nemen erg veel tijd in beslag. Die hebben we niet willen we iets bereiken op dit punt binnen de looptijd van dit nieuwe KoersPlan. Ons voorstel is om ook onorthodoxe

Het ParticipatiePlatform Sociaal Domein geeft aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn gevraagd en ongevraagd advies.

Contact: info@ppsduithoorn.nl

www.participatieplatformuithoorn.nl

manieren toe te passen en vanuit die ervaring te kijken wat aangepast moet worden. Dus ruimte aan uitvoerders geven om te experimenteren.

Blz. 20:

*Op 2/3de Continu onderzoek klanttevredenheid, toevoegen: *ook na afsluiten van een traject, resp. aftersales.*

*Onder 4.7 “van betekenis zijn voor anderen” als laatste item noemen.

Blz. 21:

*Hier wordt op alle punten een (ver) toekomstbeeld geschetst, leest meer als een wensenlijstje dan dat dit de verwachting mag zijn van hoe de gemeente zal werken binnen afzienbare tijd.

Blz. 22:

*Vrijwilligers een gezicht in de wijk laten zijn heeft zeker niet onze voorkeur. Kans op een te zware belasting en kwetsbaar qua duurzaamheid.

* We missen in de koersagenda wanneer en hoe “problemen” tussen SL en ST worden opgepakt.

Blz. 23:

* Waarom start de omgekeerde toets bij W & I? Zeker ook bij WMO is op korte termijn vooruitgang te boeken; de zogenaamde quick wins.

Blz.24:

*Evaluatie van uitvoering kan op korte termijn starten door inwoners die zich bij het SL melden na afloop meteen te vragen wat ze ervan vonden en dat terug te koppelen naar het SL.

* laatste alinea van de Koersagenda: Activiteit: Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren.

Beschrijving: we stellen kwantitatieve indicatoren op. Dat is herhaling van zetten.

Beschrijving vraagt om meer dan het herhalen van de activiteit.

Blz.25:

*Eerste alinea:van die andere werkwijze.... wijzigen in van de *beoogde* werkwijze

Blz. 28:

*... doet Uithoorn het over het algemeen goed. Dit is een oordeel over de eigen gemeente uitspreken, terwijl die misschien helemaal niet aan de orde is als je de kenmerken van de Uithoornse populatie bekijkt. Uiteraard is de benchmark een vergelijking tussen gemeentes maar meer of minder, juist omdat het over mensen gaat, hoeft niet per se beter dan wel slechter te betekenen. De vergelijking geeft alleen een signaal. Het is dus verstandig om dit anders te verwoorden.

KoersPlan redactioneel:

Blz. 4:

*4de alinea: de 1 achter beleidskader laten vervallen.

Blz. 6:

*Curatief vervangen door oplossingsgericht.

Het ParticipatiePlatform Sociaal Domein geeft aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn gevraagd en ongevraagd advies.

Contact: info@ppsduithoorn.nl

www.participatieplatformuithoorn.nl

*De getallen in de kleurvlakken een witte achtergrond geven om de leesbaarheid te vergroten. Dit geldt ook voor de figuren in de bijlagen.

Blz. 20:

*Wat doet die 1 in het kader achteraan de tekst?

Blz. 27/28/29:

* Teksten en bijbehorende grafieken op dezelfde bladzijde presenteren.

Blz. 29:

* Bij eerste alinea wordt aangegeven dat in Uithoorn het grootste deel van de bijstandsgerechtigden langer dan 12 maanden een uitkering ontvangt. Voor de volledigheid ook hier het landelijk beeld toevoegen. Komt anders erg tendentius over.

Blz. 30:

*Tekst bij de jeugdwet is niet juist geplaatst: eerst de staatjes van de gemiddelde schulden, daaronder pas de Jeugdwettekst- en grafieken.

Tot slot:

Wij hopen als PPSD, ondanks onze kritische houding, toch zaken te hebben aangedragen die het Sociaal Domein de komende jaren vooruit kunnen helpen en wensen de gemeente wijsheid en durf toe er iets moois van te maken de komende jaren.

7 April 2020.

N. Posthuma-Langendonk,

voorzitter PPSD

Het ParticipatiePlatform Sociaal Domein geeft aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn gevraagd en ongevraagd advies.

Contact: info@ppsduithoorn.nl

www.participatieplatformuithoorn.nl